

KMETOVALEC.

Glasilo Kmetijske družbe za Slovenijo.

Izhaja 15. in zadnjega dne v mesecu. Člani Kmetijske družbe dobivajo list brezplačno. Cena listu za nečlane 20 Din, za inozemstvo 30 Din letno. Posamezna številka stane 1 Din. Uredništvo in upravništvo je v Ljubljani, Turjaški trg št. 3.

Urejuje Viljem Rohrman.

Vsebina:

† Ravnatelj Skalicky. — Udnina za leto 1927. — Boje navo-
cevanje kmetijskih pridelkov. — Umetna gnolja pri koruzi
in ovsu. — važna navodila glede reje svinj. — Domace ali
v arevsnici vzgojeno urevje? — Vprašanja in odgovori. —
Iz delovanja podružnic. — Kmetijsko-šolski vestnik. — Gospo-
darske stvari. — Kmetijske novice. — Družbene vesti. —
Književnost. — Vestnik društva kmetijskih strokovnjakov za
Slovenijo. — Uradne vesti. — Tržne cene. — Ins. rati.

† Ravnatelj Skalicky.

Kruta smrt nam je nepričakovano iztrgala iz naših vrst enega najboljših naših strokovnjakov in sotrudnikov. Izgubili smo kmetijskega svetnika Skalického, ki si je stekel v teku svojega več kot tridesetletnega delovanja med nami velike zasluge za povzdigo našega vinarstva. Več kot tragika je, da nas je zapustil mož, ki je pred komaj tremi tedni proslavljal ob 40 letnici grmske šole rajnega prvega ravnatelja Dolenca, in da smo že v soboto, 11. t. m. proslavljali ob svežem grobu spomin tega odličnega moža, ki je moral na višku svoje delovnosti in življenske moči nagloma leči v zgodnji grob. Kako priljubljen je bil ta strokovnjak med nami in kako odlične so zasluge njegovega delovanja, nam je živo pričal veličasten pogreb, ki se je tega dne pomikal od Grma čez Kandijo proti šmihelskem pokopališču. Od blizu in daleč so se ga udeležili njegovi znanci in prijatelji in v velikem številu tudi vinogradniki, zlasti iz Belokranjske, ki se hvaležno spominjajo njegovega prizadevanja za obnovitev dolenjskega vinogradništva. Mnogo oče se je rosilo, ko so nastopili na grobu govorniki in se spominjali njegovega zaslužnega delovanja med Slovenci.

Pokojni Skalicky je deloval z vso vnemo nad 25 let kot vinarski nadzornik in po prevratu dobrih pet let kot ravnatelj kmetijske šole na Grmu. Ves ta čas je neumorno deloval in dosegel povsod lepe uspehe. Ako so naši vinogradi tako lepo obnovljeni, je to v veliki meri plod njegovega dela. Njegove zasluge na gospodarskem in literarnem polju smo ocenili že lansko leto o priliki njegovega 30 letnega jubileja in prinesli tudi njegov životopis v 22. številki „Kmetovalca“ 1925. Kot vinarski nadzornik je oskrboval velike državne matičnjake in trtnice ter prirejal številne poučne tečaje za napravo novih nasadov, za cepljenje trt, za zatiranje trtnih boleznin in škodljivcev in za izboljšanje kletarstva. V zadnjem času se je pa kot ravnatelj uspešno udejstvoval na grmskem zavodu, na katerem ga bodo učitelji in učenci težko pogrešali tudi zbog njegovega blagega in plemenitega značaja in njegove neumorne delovnosti, s katero je dajal najlepši zgled celemu zavodu. — Skalicky je bil rodом Čeh, a se je tako uživel v naše razmere, da mu je postala Slovenija druga domovina. Njegove zasluge na kmetijskem polju je priznala tudi njegova domovina, ki ga je v zadnjem času imenovala do-

pisujočim članom češkoslovaške zemljedelske akademije. Naše ministrstvo ga je pa v priznanje njegovega uspešnega delovanja odlikovala z redom sv. Save IV. razreda. Ta red mu je še osebno pripel minister g. Pucelj o priliki zadnje proslave na Grmu.

Skalicky je bil komaj 54 let star, ko je moral zapustiti svojce in nas. Za njim žaluje zavod in žalujejo slovenski vinogradniki in kmetovalci, žalujemo sploh vsi, ki smo poznali njegovo delo in njegov značaj. Najtežje je pa prizadeta njegova rodbina, ki je izgubila tako nenadoma svojega očeta in rednika. Njej velja naše iskreno sočutje! Pokojnemu pa nevenljiv in časten spomin ter miren počitek v slovenski zemlji, za katero je toliko delal in katero je tako ljubil! Slava njegovemu spominu!

Udnina za leto 1927.

Udnina v bodočem letu znaša kakor doslej
letnih 20 Din.

Od te udnine dobi družba 15 Din, one podružnice, ki same pobirajo udnino v zmislu § 28. dr. p. pa 5 Din. Do tega prispevka imajo po § 26. dr. p. pravico pa samo tiste podružnice, ki štejejo najmanj 20 udov.

Vsakdo, ki hoče še nadalje ostati družbeni ud, oziroma nanovo pristopiti, se vabi, da plača celo udnino čimprej pri podružnici, vsekakor pa vsaj

do 15. decembra t. l.

Nabiralno polo je družba doposlala vsem podružnicam s pozivom, da poberejo udnino in da jo pošljejo družbi najkasneje

do 1. januarja 1927.

Od udnine, izterjane po glavnem odboru po § 11. družb. prav., in od udov, ki plačajo udnino naravnost pri družbi, nimajo podružnice nobene pravice do kakega prispevka.

Kmetijska družba za Slovenijo.

Boljše vnovčevanje kmetijskih pridelkov.*

Druga skupina nalog delovnega programa kmetijskega ministrstva obsega akcijo za boljše vnovčevanje kmetijskih pridelkov. V tej skupini je treba upoštevati, kakšen pomen imajo in kako vplivajo na kmetijstvo in vnovčevanje kmetijskih pridelkov železnice, železniške tarife, carine in trgovinske pogodbe z drugimi državami.

Železnic je premalo. Imamo cele oblasti brez železnic. Posledica te okolnosti je, da imajo kmetovalci takih krajev preslabe zveze s trgovinskimi središči, kar izkorišča posredništvo, ki v takih krajih plačuje kmetijske pridelke mnogo preizko. Ravno tako so železniške tarife v veliki večini slučajev predrage in je treba delati na njihovo znižanje ter že končno enkrat popolnoma popraviti napako, ki se je storila prvo leto po ujedinenju, ko so povišali že-

* Nadaljevanje poročila gosp. ministra Pučja o delovnem programu kmetijskega ministrstva na glavni skupščini društva kmetijskih strokovnjakov v Mariboru, dne 18. septembra t. l.

lezniške tarife za vsako blago enako (linearno), na primer za krompir ali slamo po istem ključu kakor za svilo ali za katerokoli drugo luksuzno blago. Pri tej priliki je treba še posebej poudariti potrebo znižanja železniških tarif za takozvane pasivne kraje.

Carinska politika in politika pri sklepanju trgovinskih pogodb z drugimi državami je doslej vse premalo uvaževala interese našega kmetijstva. Skoro izključno se je gledalo le na korist industrije, ki se naj šele ustvari, zanemarjalo pa se je interese onega, kar že imamo in od česar živi vse naše državno gospodarstvo, to je kmetijstvo. Industrija nam je istotako potrebna, a v prvi vrsti naj bi se pospeševala ona industrija, ki predeluje domače surovine in s tem neposredno koristi kmetijstvu kot glavnemu producentu surovin. Mislimo tu na proizvajanje sladkorja, špirta, konopelj, sušenje češpelj ali sliv, pridelovanje olja, predelavanje mesa, rib, vrtnarskih pridelkov, sadja, lana, maka, nadalje na mlinsko industrijo, in dr. To vrsto industrije v prvi vrsti treba pospeševati in braniti, ne samo pri ustanavljanju, nego tudi pri izvozu.

Interes kmetovalcev zahteva, da se uvozne carine na kmetijske pridelke sploh za vedno ukinejo, a istotako je treba ukiniti ali vsaj znatno znižati uvozne carine na vse one kmetijske potrebščine, ki jih moramo uvažati, kakor n. pr. razna umetna gnojila, kmetijske stroje, modro galico in drugo. Kmetijsko ministrstvo si mora zasigurati večji vpliv na določanje carinskih tarif, kakor ga je imelo doslej. Isto velja tudi za sklepanje trgovinskih pogodb z drugimi državami, kjer so doslej imeli glavno besedo krogi, ki niso poklicani, da ščitijo koristi kmetijstva. Ni dvoma, da so vprašanja trgovinskih pogodb komplicirana, ker se tu često vodi boj z neenakim orožjem in ker skušajo druge države premnogokrat ovirati naš izvoz z raznovrstnimi sredstvi, da bi koristili svoji trgovinski bilanci. V teh težkih vprašanjih morejo zavzeti pravilno stališče na korist naših kmetovalcev le naši najmodrejši in najboljši kmetijski strokovnjaki, zato jim je treba pri sklepanju dati večjo besedo, kakor so jo imeli doslej. Za naše razmere ni dovolj, da o teh vprašanjih razpravljajo diplomati, nego izkušnje zadnjih let so pokazale, da je treba slišati tudi izkušene kmetijske strokovnjake.

S tem sta na kratko očitani glavni dve skupini delovnega programa kmetijskega ministrstva. Da bi se mogel ta program izvesti, je nujno potrebno sodelovanje vsega kmetijskega naroda, a to sodelovanje bi se dalo najpovoljnejše organizirati s pomočjo **kmetijskih zbornic**. Vsi stanovni, kolikorkoli jih imamo v državi, že imajo svoje stanovske zbornice, le kmet je še brez nje. Zakon o kmetijski zbornici je nujno potreben, da bi mogli predstavitelji kmetijskega stanu v državi tudi sami braniti svoje stanovske koristi in urejevati svoje odnose do drugih stanov. Kmetijske zbornice, ki naj bi obstojale po vseh oblasteh, a bi imele tudi svojo centralno zbornico v Beogradu, bi morale postati važen faktor pri pospeševanju kmetijstva in pri reševanju kakršnihkoli kmetovalce zadevajočih vprašanj. Organizacija bi se morala postaviti na sledeča načela:

1. Kmetijske zbornice morajo imeti javno-pravni značaj, kakor ga imajo trgovske, obrtne, industrijske, delavske in druge zbornice;

2. one imajo zakonito pravico in dolžnost zastopati napram vsakomur kmetijski stan;

3. one imajo pravico s primernim obdavčenjem iskati si sredstva za svoje vzdrževanje, in

4. naj bi se kmetijski zbornici dala tudi pravica ustanavljanja nižjih in specialnih kmetijskih šol, kakor je to na pr. zelo uspešno izvedeno v Nemčiji.

Smatram, da je ustanovitev takih zbornic prva potreba, a potem bi se z njihovim sodelovanjem takoj moglo pričeti z razpravljanjem raznih zakonskih načrtov, kakor: o zavarovanju živine, o zavarovanju proti toči, o poljski policiji, o kontroli semena kulturnih rastlin pri uvozu in v notranjem prometu, o uničevanju škodljivih živali in rastlin, o vodnih zadrugah, o vinarstvu, v gospodarskih in pridobitnih zadrugah, o kmetijskem kreditu, o organizaciji kmetijske službe, o raznih veterinarskih zakonih i. t. d. Nekaj od teh zakonov že obstoji, za nekaj še izdelani načrti. Vsi pa čutimo, da so tudi že obstoječi zakoni nujno potrebni revizije. Naj bi se to ne delalo

Končno je treba vedno iznova opozarjati na **varčevanje**. Varčuje naj država, varčuje naj narod. V prvi dobi po vojni se je vsled pogrešnega razumevanja obilice denarja, ki je sledila padanju denarne vrednosti, posebno po mestih razvilo razkošno življenje, a se je isto kmalu začelo opažati tudi izven mest. Na delo in varčevanje se je takrat mnogo premalo mislilo. Streznjenje je kmalu sledilo. Stvarno je dolgotrajna vojna uničila ogromna bogastva, iz česar sledi, da je treba po vojni mnogo, mnogo skromnejše življenje, kakor smo ga poznali pred vojno. Več delati in manje uživati, k temu nas silijo povojne gospodarske razmere, in tega se mora zavedati narod in se mora zavedati država. Stalno naraščajoči državni proračun dokazuje, da je državna uprava samo v tem pogledu hodila istotako napačna pota kakor po veliki večini poedinci. Preden bo prepozno, treba kreniti na drugo pot. V državnem gospodarstvu se je to že začelo uvaževati; potrebno pa je, da politiko varčevanja usvoji tudi narod, da jo usvoji vsak poedinec.

Pod. 47. Uspeh gnojenja z mešanim umetnim gnojilom Kas pri koruzi. Na levem kupu s pognojene parcele od 300 m² je za 62% več strokov, kot na desnem kupu z negnojene enako velike parcele.

brez sodelovanja v kmetijskih zbornicah zastopanih kmetovalcev samih.

Preden zaključim, moram seveda poudariti tudi to, da je treba urediti **davčno zakonodavstvo**. Danes se različno postopa s poedinimi pokrajinami, ravno danes zelo slabe delovno sposobnost kmetovalcev. Tipični preštudirani slučajji dokazujejo na pr., da je vsaj v nekih pokrajinah naše države za srednje gospodarsko posestvo davek pred vojno znašal za katastrofalno jutro vrednost 20 kg pšenice, medtem ko danes istotam znaša vrednost 230 kg pšenice. Ako bi vrednost našega dinarja še nadalje rasla, bi bil tudi davek, na ta način izračunan, še mnogo večji, ker s porastom dinarja pada cena proizvodom, davki pa se ne zmanjšajo. Take slučaje je treba zbirati in proučevati ter z njimi braniti koristi kmetijstva, ko se bo definitivno razpravljalo o novem davčnem zakonu, a novi davčni zakon je za naše kmetijstvo nujno potreben.

Umetna gnojila pri koruzi in ovsu

1. **Gnojenje pri koruzi.** Zemlja je bila plitva, peščeno ilnata. Trošenje gnojil in setev se je izvršilo dne 1. maja, spravljanje pridelka dne 2. oktobra. Na potek poizkusa je slabo vplivalo preobilo deževje, premalo solnca in znani škodljivec **biljek**. Torej za koruzo izredno neugodno leto!

Pridelek koruze je znašal:

a) na negnojene parceli na 1 ha: 66 q svežih, neluščenih strokov,

b) na enaki parceli, pognojene s 600 kg mešanega umetnega gnojila KAS pa 107 q svežih strokov, torej **več za 41 q svežih strokov na 1 ha, t. j. prirastek za 62%!**

Žal, da posestnik ni tehtal in primerjal pridelke **suhlega zrnja** in slame z obeh parcel! Vsekakor pa pokazuje poizkus velik uspeh z **uporabo mešanega**

umetnega gnojila KAS. Čisti dohodek je bil v tem slučaju gotovo prav znaten. Glej pod. 47.

2. Gnojilni poizkus pri ovsu je izvršil pos. Jakob Praprotnik v Prezrenju pri Podnartu. Zemlja precej globoka, srednje ilnata in humozna.

Pridelek ovsu je znašal:

a) na negnojeni parceli na 1 ha: 19.60 q zrnja in 36.40 q slame,

b) na enaki parceli, pognojeni s 300 kg rudn. superfosfata, pa: 26.10 q zrnja in 48.10 q slame, torej več za 6.50 q (33%) zrnja in 11.70 q (32%) slame.

S primerjavo vrednosti večjega pridelka s stroški umetnega gnojenja dobimo sledeči uspeh:

1. Vrednost prirastka na 1 ha, t. j.

6.50 q zrnja doma po Din 240	1560 Din
11.70 „ slame doma po Din 30	351 „

Skupaj 1911 Din

2. Stroški gnojenja na 1 ha:

300 kg rudn. superfosfata po 0.92 Din	276 Din
prevoz gnojil in trošenje	60 „

Skupaj 336 Din

Obračun:

Kosmati dohodek	1911 Din
Stroški gnojenja	336 „

Čisti dohodek na 1 ha = 1575 Din, ali na 1 mernik posetvenega prostora 157 Din. Ta večji dohodek, ki ga je imel posestnik poleg krajevno dobrega pridelka, je sam večji, nego vsa krajevna najemna cena za nívsko zemljo! To pa pomeni — dvakratno izkoriščanje zemlje, dvakraten čisti donos, ki ga je omogočila uporaba rudninskega superfosfata pri ovsu. Jos. Sustič.

Važna navodila glede reje svinj.

1. Izmed pujskov je za nadaljnjo rejo izbrati vedno le najlepše živali. Za plemensko rejo so najbolj prikladni pujski iz pomladanskih gnezd, ker se le-ti v poletni dobi najbolj razvijajo in se na ta način pripravijo in ojačijo za plemenske svrhe. Pri jezenskih pujskih trpi v zimski dobi v naših slabih svinjakih telesni razvoj, ki je v prvi dobi mladosti najvažnejši in najodločilnejši.

2. Za pleme je nadalje po možnosti odbrati le živali, ki so dobro porasle s ščetinami in imajo normalen, dolg in raven rilc. Prasiči s slabo obraslim telesom in z močno vdrtim in kratkim nosom ozir. rilcem so pogostoma mehkužni in vsled tega za naše razmere manj prikladni.

3. Za nadaljnjo rejo tudi ni nikdar uporabljati pujskov od svinj - prvesnic.

4. Zaostale mehkužneže med pujski je pokončati že v starosti 5 do 6 tednov. Taki mehkužneži so navadno že od rojstva slabi ter so vedno dovtetnejši za bolezní in tvorijo vsled lažjega okuženja posredno tudi nevarnost za ostale prasiče.

5. Pri izbiri plemenskih svinj je paziti predvsem na dolžino trupla: dolge živali dajo neprimerno več mesa in slanine kot kratke in pomnimo tudi, da je razvoj trupla podedljiv ozir. prenosljiv na potomce.

6. Pred 11. ozir. 12. mesecem nikakor ni živali plemeniti.

7. Prvesnice naj skote enkrat v letu, starejše svinje lahko skote dvakrat: v zgodnji spomladi in v zgodnji jeseni.

8. Nikakor ni priporočljivo — osobito v nekaterih naših zaostalih kmetskih razmerah z mokrimi, mrzlimi svinjaki urediti pripuščanje svinj tako, da dobimo pujske pozimi. Zimska doba je za skotenje čisto nenaravna in je tudi razvoju pujskov nasprotna ter so izgube v mrzli dobi neprimerno večje kot spomladi ali v jeseni.

9. Dobro plemensko svinjo je obdržati čim dalj za pleme; pomnimo, da skoti svinja v tretjem in četrtem letu najmočnejše pujske.

10. Plemensko svinjo je pripustiti le najboljšemu merjascu, četudi je ta mnogo bolj oddaljen kot slab plemenjak.

11. Semintja se dogaja, da svinja po porodu požre mladiče. Tako mater je vsekakor izključiti od nadaljnje reje, ker temu nenaravnemu nagonu navadno ni od pomoči.

12. Za pleme je odbrati le svinje, ki imajo najmanj 12 seskov ter je od nadaljnje reje izključiti tudi vse matere, osobito potomke občutljivejših požlahtnjenih pasem, ki ne dajo zadosti mleka za preživljanje zaroda ozir. pujskov. Fr. Wernig, Laško.

Domače ali v drevesnici vzgojeno drevje?

Marsikje je še dandanes navada, da vzgajajo sadni naraščaj, zlasti jabolane in hruške, doma na ta način, da presajajo že odrastle in starične gozdne divjake in jih cepijo čez nekaj let, ko se vrastejo na stalnem mestu. Dokaj je še posestnikov, ki trdovratno trdijo, da je edino jamstvo za zdravje in dolgo življenje sadnega drevesa gozdni divjak, češ da le na tej podlagi in na običajni način vzgojeno drevo doseže tisto obsežnost in starost, ki jo opazujemo na drevesnih veteranih po starih sadovnjakih. Ker taki zastareli nazori in taka kriva mnenja zelo ovirajo razvoj in napredek navodobnega sadjarstva, ne bo odveč, ako pojasnimo to zadevo in ovržemo predsodke, ki jih imajo nekateri gospodarji o vrednosti in uporabnosti mladega sadnega drevja, ki je bilo vzgojeno v drevesnici.

Priznamo, da je bil gozdni divjak in omenjeni stari način vzgoje sadnega drevja primeren — za minule čase in za takratne razmere. Dandanes, v dobi vsesplošnega napredka v vseh kmetijskih panogah, ga pa moramo smatrati za veliko oviro pri širjenju umnega sadjarstva.

Najstarejši še danes živeč gospodarji se bodo še spominjali, da se je v prejšnjih časih sadje pridelovalo iz večine le za dom — za domačo potrebo. Za to pa ni bilo treba mnogo sadnega drevja in se je lahko izhajalo z naraščajem, ki ga je vzgojil vsakdo sam, ker pač niso zasajali sadovnjakov, ki bi bili šteli na stotine ali na tisoče dreves, kakor dandanes.

Vsa takratna vzgoja sadnega naraščaja je bila zgolj slučajna in brez kakega preudarka. Kjer je zrastel blizu selišča divjak, tam so ga požlahtnili. Kjer se je gospodarju slučajno zdel ugoden prostor, tja je posadil divjak, ki ga je slučajno našel v grmovju. Če je na svojem novem mestu rastel, je bilo

prav, če ne, pa tudi. Če je rasel hitro ali počasi, lepo ali grdo, če je rodilo drevo kmalu ali pozno, obilo ali malo, redno ali neredno, dobro ali slabo sadje — za vse to se je malokdo brigal. Na ta način se je gojilo sadjarstvo okoli selišč brez kakega določenega reda, brez smotra in seveda brez sledu kake enotnosti v izbiri sort. Za tiste čase je to zadostovalo. Za domačo potrebo je bilo sadja dovolj. Druge uporabe splošnost še ni poznala. Tudi na kakovost takrat niso gledali.

Kako vse drugače pa je dandanes! Razmere so se tudi v tem oziru temeljito izpremenile, zlasti od tedaj, ko se je z železnico odprl svetovni promet. Veljava sadja je nepričakovano poskočila. Segati so začeli po njem tudi tisti, ki ga ne morejo pridelavati. In teh je več in več. Predelava sadja v razne druge oblike (za pijačo in živež) se je silno razvila in narastla. Povpraševanje po tem pridelku je vedno večje. Sadna kupčija se je mogočno razvila. Saj samo iz Slovenije ob dobrih letinah izvozijo več tisoč vagonov samo jabolk. Izpremenil in izobrazil se je tudi okus. Dandanes ni vseeno kakšno sadje pridelujemo. Dobre cene imajo le lepše, boljše, žlahtnejše sorte.

Umevno je, da se je moral tem novim razmeram v uporabi sadja prilagoditi tudi način pridelovanja. Po vsem svetu so spoznali, da na stari način z gozdnim divjakom ne gre več, ker je **prepočasen in nezanesljiv**. Ustanavljati so začeli posebna **vzgojališča** za sadno drevje — **drevesnice**. In šele od te dobe se je jela produkcija sadja glede množine in glede kakovosti dvigati z veliko naglico, tako da je postalo sadjarstvo **važna kmetijska panoga**. Po vseh bolj naprednih deželah so že davno pozabili na gozdni divjak in na stari način vzgoje sadnega naraščaja. Že deset- in desetletja vzgoje evropske sadne drevesnice vsako leto na milijone mladega sadnega drevja, pa ga je še premalo. Ustanavljajo se vedno še nove drevesnice.

Pa bi utegnil kdo ugovarjati, češ da se drevje iz drevesnic ne razvije v tako mogočna drevesa kakor ono cepljeno na gozdne divjake in ne doseže tolike starosti, dalje, da je bolj nagnjeno k boleznim itd. To je sicer res, toda v splošnem niso tega krive drevesnice ali podlaga, na katero je drevje cepljeno, ampak druge okolnosti. — Oblika in obsežnost vrha ter dolgotrajnost življenja posameznega drevesa je pred vsem zavisna od **dotične sorte**. Stare orjaške jable in hruške, kakor jih vidimo po starih sadovnjakih, so izvečine slabih, nežlahtnih, moštnih sort. Novejše sorte so pa nežnejše in občutljivejše, kakor pač vsa z odgojo in požlahtnjevanjem vzgojena bitja, bodisi v živalstvu ali rastlinstvu. Res, da pri novodobnih sortah nekaj izgubimo na množini pridelka in dolgotrajnosti drevesa, zato pa pridobimo na kakovosti. Če daje posamezno drevo manj, je pa pridelok neprimerno več vreden. — Prav taka je s starostjo. Novodobni sadovnjaki vobče res ne dožive stoletne starosti. To je pa tudi nepotrebno. En rod, včasih tudi dva pa gotovo prežive. Ali ni to dovolj? Tako so neupravičeni tudi očitki glede občutljivosti za bolezni in druge nadloge, ki tarejo navodobne nasade. Malokdo pa pomisli, da v starih časih ni bilo toliko in tako nevarnih zajedalcev na kulturnih rastlinah kakor so dandanes. Ako drevje ne uspeva, je največkrat kriv sadjar sam, ker misli,

da mora rasti in roditi brez vsake nege in obdelovanja, kakor nekaj. **Ko bi pa izbiral sorte po podnebnih in talnih razmerah svojega kraja, ko bi sadno drevje negoval in obdeloval in ko bi uporabljal priporočena in preizkušena sredstva zoper zajedalce, bi bil z drevjem in njega pridelkom gotovo zadovoljen.**

Pa kaj bi še dalje dokazovali! Stvar je jasna kot beli dan. Poglejmo samo vinogradnike! Tudi oni so nekaj sami vzgajali trtni naraščaj. Dandanes pa je to nemogoče. Zato so se pa ustanovile trtnice, ki so v zadnjih 35 letih vzgojile in oddale neštete milijone trt. Brez trtnic bi bila obnova vinogradov nemogoča. Podobne razmere so pri sadjarstvu. Naši vinogradniki dobro vedo, da šmarnica, izabela in še razne druge sorte bolje rastejo nego žlahtne trte; poleg tega pa ne potrebujejo skoro nikakega obdelovanja in negovanja. Pa vkljub temu splošno sade žlahtne trte, ki jih je treba vse drugače oskrbovati nego najžlahtnejše sadno drevje.

Kdor hoče torej saditi kaj več sadnih dreves in sploh v pravem pomenu besede napredovati v sadjarstvu, ne bo šele premišljal, kje naj vzame drevje za nasad. Zanj je edini vir **drevesnica**. Z gozdnimi divjaki v večjem številu se bo dandanes vkvarjal le še starokopitnež in pa tisti najmanjši posestnik, ki posadi slučajno tu ali tam kako posamezno drevo in mu še za tisto ni mar, kaj bo iz njega.

VPRAŠANJA IN ODGOVORI.

Na kmetijsko - gospodarska vprašanja odgovarja družba le svojim udom, ki so podpisani s polnim imenom. Za odgovor je priložiti 3 Din (v znamkah) za stroške.

Vprašanje 91. Moji kobili otekajo noge, če stoji delj časa v hlevu. Ko se pa prehodi, ji to izgine. Ni mi pa znan vzrok te bolezni, ali je to prehlad ali pa posledica prenapetega dela. **Kaj je vzrok oteklosti konjskih nog pri počivanju v hlevu?** (P. F. v L.)

Odgovor: Navedeni oteklosti konjskih nog je navadno kriva večdnevna staja konj, ki so sicer vsak dan vpreženi. Zateklost povzročajo majhne zanemarjene ranice nog, največkrat pa vnetje kože. Zdravljenje takega pojava ni neobhodno potrebno, vendar je dobro, da si pomagata. Razkužite oteklino s tem, da jo dnevno spirate z mlačno lizolovo vodo in jo osušite s cunjjo. Na to jo drgnite z roko od spodaj navzgor vsaj četrt ure. Pri takem masiranju je treba posebno v začetku zelo rahlo pritiskati. Najboljši pripomoček pa je, da konja, ki slučajno nima več dni dela, izprejavate vsak dan vsaj pol ure.

L.

Vprašanje 92. Imam oral travnika, ki bi ga rad že sedaj jeseni pognojil z mešanim umetnim gnojilom. Je li to primerno tudi za gnojenje travnikov? **Kakšno vrednost ima mešano umetno gnojilo?** (V. K. v M. pri Lj.)

Odgovor: Mešano umetno gnojilo je pripravna mešanica dušičnatih, fosfatnih in kalijevih gnojil. Prikladno je več ali manj za vse vrste rastlin, ker vsebuje vsa rastlinska hranila, torej tudi za travnike. To gnojilo ima okrog 4 odstotke dušika, 10 odstotkov fosforove kisline in 10 odstotkov kalija. Za gnojenje travnikov ga rabimo okrog 600 kg na hektar ali 350 kg na oral (joh). Dobi se ga pri Kmetijski družbi in stane 180 Din za 100 kg. Travnike je najboljšje z njim gnojiti jeseni ali pozimi in potem jih temeljito pobranati. Uspeh ne bo izostal. L.

Vprašanje 93. Imam dve svinji, ki jih vedno huje napada bolezen, ki ji pravimo „mora“. Ko svinje krmimo, začneta med zrenjem kruliti, se vležeta na tla in se pripravljata, kakor bi hoteli dojit. Žreti pa seveda nehata. Nekateri pravijo, da so take svinje manj užitne, da je njih meso bolj črne barve, zabela pa bolj slaba. **Kako zdravim „moro“ pri prasičih?** (J. K. v Sv. J. V.)

Odgovor: Navadno pravijo naše gospodinje takim pojmom, da „svinjo mora sesa“. Vzrok je iskati v pokvarjenih prebavilih, kar je obenem v zvezi s prehladom. Vsled plesnive, gnile ali na kak drug način pokvarjene krme ali pa tudi vsled prepriha in prehlada nastopi bolezen v prebavilih. Prehlad povzroča navadno preprih skozi tla svinjaka ali pa premrzla cementna tla ali stoji in ležanje v blatu in mokroti. Ta bolezen se zdravi, kakor nasvetuje „Dularjev Živinozdravnik“, na ta način: Bolnim svinjam ni dati 24 ur nikake krme; potem se jim polaga po malem lahko prebavna krma (korenje, otrobova voda) in dnevno dve žlici Glauberjeve soli. Svinjak se temeljito očisti, da je suh in snažen, ravnatoko korita in posode za klajo. Svinjakova tla kakor tudi stene se zadelajo, da ni niti ene špranje, skozi katero bi vlekel mrzel zrak do živali. Sploh naj je svinjak kolikor mogoče topel. Bolne živali se pokrijejo s kakimi odevami; še boljše je, če jih dnevno 2—3 krat odrgnemo s toplim ribjim ali navadnim oljem. Pri takem postopanju bodo tudi Vaše svinje ozdravele, če niso bile predolgo zane-marjene. Meso in zabela tako bolnih prasičev sta ravnatoko vžitna kakor od drugih. L.

IZ DELOVANJA PODRUŽNIC.

Kmetijska podružnica Mengeš-Jarše je zborovala 10. oktobra t. l. Od 43 udov je bilo 15 navzočih. Delegatom je bil izvoljen Jož. Tomelj. Pri slučajnostih se je dooločila pristojbina za izposojanje travniške brane in okopalnika udom po 25 par od ure, neudom pa po 5 Din.

Kmetijska podružnica Jarenina je zborovala 31. oktobra t. l. Od 65 udov je bilo 23 navzočih. Iz poročila je povzeti, da se je podružnica udeležila vinske razstave in sejma v Št. Ilju. Računski zaključek izkazuje 1060 Din dohodkov in 690 Din stroškov, tako da je preostanka 370 Din. Vrednost premoženja znaša 6113 Din. V odbor so bili izvoljeni: Al. Supanič načelnikom, Fr. Šparl tajnikom, Jož. Čížek blagajnikom in za ostale odbornike: Al. Golob, Al. Šraj, Fr. Komperšek in Karl Šmirmaul. Za delegata sta bila voljena Al. Supanič in Fr. Šparl. Pri slučajnostih obvelja sklep, da se imajo z naprej umetna gnojila, živinska sol in druge potrebščine dobavljati iz družbenega skladišča v Mariboru.

Kmetijska podružnica Češnjica v Bohinju je zborovala 31. oktobra t. l. Od 31 udov je bilo 6 navzočih. Računski zaključek izkazuje 15.963 Din dohodkov in 15.600 Din stroškov. Delegatom je bil izvoljen Iv. Arh. Za nakup merjasca se je dalo 750 Din brezobrestnega posojila.

Kmetijska podružnica Maribor je zborovala 3. oktobra t. l. Od 147 članov je bilo 38 navzočih. Iz računskega zaključka je povzeti, da je znašal denarni promet 4428 Din. Za delegate so bili izvoljeni prof. Majcen, dr. Jerovšek, Fr. Žebot in Fr. Velker. Po predlogu načelnika se imajo člani prvo nedeljo vsakega drugega meseca zbirati na vinarški šoli. Tolmačiti se jim ima novi davčni zakon. Sprejme se predlog za izpremembo obmejnegu prometa z Avstrijo in trgovske pogodbe. Zahtevati je prodajo le cementiranih moštih tehtnic. Pojasni se zadeva živinske soli. Družbeno skladišče v Mariboru ima trijer za brezplačno čiščenje žita.

KMETIJSKO-ŠOLSKI VESTNIK.

Štiridesetletnica kmetijske šole na Grmu se je slovesno praznovala dne 21. novembra t. l. Slavnosti so se udeležili številni absolventi starejših letnikov in razni ugledni gostje. Počastili so slavnost s svojo navzočnostjo minister Pucelj, dvorni svetnik Šuklje, kabinetni šef Štibler, ministrski referent za kmetijsko šolstvo prof. Rittig, oblastna kmetijska referenta Sancin in inž. Zidanšek, ravnatelj srednje vinarske šole v Mariboru Žmavc, ravnatelj kmetijske šole v Št. Jurju inž. Petkovšek, univ. prof. dr. Dolenc, okrajni glavar vladni svetnik Svetek, novomeški župan dr. Režek, okrožni zdravnik dr. Gregorič in dr. Udeležil se je proslave tudi kmetijski svetnik Rohrman, ki je deloval v tej dobi nad 32 let na zavodu. Došle goste je pozdravil ravnatelj Skalicky na novomeškem kolo-dvoru. Slavnost se je pričela s tem, da so se podali gostje na novomeško pokopališče, kjer sta se s primernimi nagovori zavodnega prof. inž. Jegliča in absol. in posestnika Globevnika položila dva venca na grob ravnatelja R. Dolenca. Ko so zapeli pevci še žalostinko „O gospod“, se je zahvalil govornikom in pevcem sin pok. ravnatelja univ. prof. dr. M. Dolenc. Ob enajstih dopoldne se je pričela slavnost na Grmu, kojega stolp in vhod sta bila tem povodom lepo okinčana z zelenjem in zastavami. V praznično prirejeni dvorani je imel slavnostni govor ravnatelj zavoda kmetijski svetnik Skalicky, ki je pozdravil došle goste in razvil zgodovino plodonosnega dela na Grmu in poudarjal važnost kmetijskega šolstva za napredek kmetijskega stanu. Njegove besede so izvenele v živio-klice na Nj. Velič, kralja, kraljico in prestolonaslednika. Minister Pucelj je odzdravil, čestital zavodu, dosedanjemu vodstvu in učitelstvu in naglašal velik pomen kmetijskega stanu za državo in deželo. Pri tej priliki je izročil ravnatelju Skalickemu in ravnatelju Žmavcu rede, s katerima sta bila v zadnjem času odlikovana za svoje uspešno delovanje. Po končnih govorih so si gostje ogledovali šolske prostore in gospodarske naprave, nakar je sledil slavnostni obed, v teku katerega so se menjavale razne napitnice na navzoče goste in na učitelstvo. — Zavodu samemu čestitamo k pomenljivi slavnosti tudi od naše strani na lepih uspehih in mu želimo krepkega nadaljnjega razvoja! Naj prinaša mnogo sadu v prid našemu kmetijstvu!

Gospodinjki tečaji. Sredi meseca novembra t. l. so se v ljubljanski oblasti zopet pričeli drž. kmet.-gospodinjki tečaji po deželi, in sicer: v **Rovi** (pri Kamniku) pod vodstvom gospe Minke Odlaskove, v **Št. Rupertu** (na Dolenjskem) pod vodstvom gdč. Minke Rožnikove, in v **Bohinjski Bistrici** pod vodstvom gdč. Helene Černetove.

GOSPODARSKE STVARI.

Mednarodna gospodarska konferenca v Ženevi, ki se bo pričela 4. maja 1927 in na katero je povabljena tudi naša država, bo obravnavala mnoga važna vprašanja, kakor: carinske tarife in trgovinske pogodbe, svobodo trgovine, zabrane in omejitve, monopolne sredstva za zaščito nacionalne trgovine ter plovbe, stanje industrije kakor tudi vzroke in težkoče industrijskega razvoja, industrijske zveze in organizacijo industrije, stanje kmetijstva, vprašanje mednarodne akcije za močnejši razvoj kmetijstva v vseh deželah, devizno kontrolo, vprašanje upostave zlate valute in podobno.

13. mednarodni kmetijski kongres v Rimu. Mednarodna kmetijska komisija, ki je pred kratkim zborovala, je pripravila program in vse potrebno za 13. mednarodni kmetijski kongres, ki se bo vršil v začetku maja 1927. v Rimu. Ta kongres bo ustvaril nekaj novega, in sicer se bo prva sekcija preuredila pod imenom Mednarodna konferenca kmetijskih udruženj v

organ za zastopstvo kmetijskih organizacij in za zastopstvo splošnih kmetijskih interesov na gospodarskem polju. Potom te institucije se bo kmetijstvo moglo v bodoče v gospodarskih stvarih samostojno uveljavljati tudi v velikih mednarodnih organizacijah, kakor v Društvu narodov itd. Provizorično tajništvo vodi švicarski profesor Laur (Brugg) ter opravlja vsa preddela, zadevajoča to konferenco. Prej omenjena komisija se je obrnila tudi na gospodarsko konferenco v Ženevi z vabilom, da uvede v vseh državah poizvedbe o stanju kmetijstva in ji je v ta namen dala na razpolago ves potreben material Mednarodnega kmetijskega zavoda v Rimu, ki je centrala mednarodnega agrarnega sveta.

Ljubljanski velesejm v letu 1927. Na zadnji seji upravnega odbora Ljubljanskega velesejma se je predložila bilanca o moralnem uspehu prireditve v letu 1926. Tako Velesejm kot Pokrajinska razstava „Ljubljana v jeseni“ sta moralno izborna uspela, da, v očigled težki gospodarski krizi nad pričakovanje dobro. Upravičenost obstoja te važne gospodarske institucije se je s tem zopet dokazala, kakor tudi utrdila nje stalnost. — Sklenilo se je prirediti prihodnje leto **VII. Mednarodni vzorčni velesejm v času od 2.—11. julija. Pokrajinsko razstavo pa, ki bo nosila kmetijski značaj, od 10.—19. septembra.** Po dosežanju zanimanju obeta biti VII. velesejm v nizu dosežanih prireditve eden najboljših. Pokrajinski-kmetijski razstavi, pa je že v naprej zasiguran popoln moralen uspeh, vsaj se priredi ta prireditve v proslavo 160-letnega obstoja Kmetijske družbe v Ljubljani, ki bo napela vse moči, da razstava čim preglednejše in impozantnejše izpade. — Ker si je od letošnjih razstavljalcev že 75% zasiguralo svoje stare prostore za prihodnje leto, ni več veliko izbire v prostorih na razpolago. Zato naj se omi novi razstavljalci, ki si žele specialne namestitve, zglasijo takoj v sejmskem uradu, da se ustreže vsem željam.

KMETIJSKE NOVICE.

Bosanske pečke od lesnik in drobnic. Kdor želi kaj sadnega semena, naj se blagovoli od 20. t. m. obrni direktno na drž. sreskega ekonomista Milutina Devića v Gračanici (oblast Tuzla) v Bosni. Imenovani ima na razpolago približno še 30 kg jabolčnih in 10 kg hruškovih pečk ter približno 30 kg črešnjevih koščic. Podpisanemu je že vsa zaloga pečk iste provenjence pošla.

Fr. Kačol, Ljubljana.

Živinorejsko pasemsko okrožje za Dolenjsko naznanja živinorejcem tamošnjega okrožja, da se vrši običajni letni sestank živinorejcev dne 29. t. m., to je v sredo po Božiču, v **Orteneku** pri postaji po prvem jutranjem vlaku, z navadnim dnevnim redom. Živinorejske zadruge in živinorejci ter drugi zastopi, ki se za stvar zanimajo, se vljudno vabijo.

DRUŽBENE VESTI.

Gospodarski dnevnik 1927. za kmetijsko knjigovodstvo. Glavni odbor Kmetijske družbe je sklenil izdati posebno knjigovodstvo, ki ga naši kmetovalci, posebno posestniki po deželi, nujno potrebujejo in zelo po njem povprašujejo. Kot prvi del tega knjigovodstva je letos izšel gospodarski dnevnik za l. 1927., ki je tako sestavljen, da lahko posestnik vpiše vanj vsak dan vse važne dogodke v gospodarstvu kakortudi izdatke in prejemke. Knjigi je dodana tudi tabela za preračunjevanje kubične vsebine okroglega in tesanega lesa. Neobhodno potrebni so pa vsakemu posestniku mezdni zapiski, ki se vodijo za delavce ali dninarje, ki dobivajo svojo mezdo tedensko. Ta gospodarski dnevnik bi moral imeti vsak kmetovalec, da si v njem vpiše vse svoje prejemke in izdatke in dogodke v gospodarstvu. Knjižica je zelo poceni in stane le 10 Din za komad. Podružnice, ki naročijo najmanj 20 komadov,

jih dobijo po 8 Din za komad. Za poštnino je priložiti za vsak izvod po 1 Din. Ker se bliža novo leto in je v dnevniku ves koledar za prihodnje leto, je priporočati, da podružnice in udje to knjigo čimprej naročijo, da jo dobe že do pričetka l. 1927.

KNJIŽEVNOST.

Pridelovanje žita. Tako je naslov knjižici, ki jo je ravnokar izdala Delegacija proizvajalcev čilskega solitra. Prav potrebna nam je bila, kajti dosedaj ni imel naš kmetovalec spisa, ki bi v kratkem obdelal to snov. Knjižica nam v uvodu pove, kako smo v naši državi sploh in v Sloveniji še posebej zaostali glede pridelkov žita in kako daleč so druge države pred nami. V poglavju „O žitih sploh“ dobimo opis žitnih rastlin in njih zahteve glede zemlje. Oddelki „Gojenje raznih vrst“ nam poda navodila glede gnojenja žit, učinek raznih organskih in umetnih gnojil ter način njih uporabe; obenem nam navaja še druge pogoje za povečanje žetvenih pridelkov. Sledijo še odstavki o kolobarjenju, pripravi zemlje, pripravi semenja in o setvi, o oskrbovanju setve in žetve. Sploh dobimo v tej knjižici, ki ima 52 strani, vsa navodila, ki so potrebna za zvišanje pridelkov. Vsak kmetovalec, ki bo pazljivo prečital ta spis, bo črpal iz njega dovolj naukov, ki mu bodo prinesli obilo koristi v gospodarstvu, če jih bo upošteval. Zato vsem tople priporočamo to knjižico, in to tembolj, ker jo na željo dobi vsakdo **brezplačno.** Oglasiti se mu je samo pismeno na naslov: Poddelegacija proizv. čilskega solitra v Ljubljani, Grubarjevo nabrežje 16, ki mu na željo brezplačno dopošlje tudi še druge kmetijske knjižice Delegacije, bodisi v slovenskem ali srbohrvatskem narčju.

Vestnik društva kmetijskih strokovnjakov za Slovenijo.

Slike glav. skupščine. Kdor še želi naročiti slike glav. skupščine, naj to stori najdalje do 15. decembra t. l. pri fotografu. Glej tozad. notico v 19. številu „Kmetovalca“. — **Ocena za stalnost in strokovni izpit.** Vsi tovariši — drž. uradniki, ki so dopolnili tretje leto državne službe, a še niso položili strokovnega izpita, se opozarjajo, da se na podlagi ugodne ocene v zmislu čim. zak. lahko imenujejo stalnim pripravnikom s popolno položajno plačo pripravniške grupe in pravico avtomatičnega posredovanja po stepenu in stanarini. Društvo je napravilo primerno vlogo na kmet. ministrstvo, ki je dosedaj zastopalo drugo stališče. — **Službena pragmatika.** Pozivajo se tovariši — drž. uradniki, da javijo društvu svoje želje in nasvete glede revizije službene pragmatike. — Tajnik: **Lukman;** preds.: **Zidanšek.**

URADNE VESTI.

Družbeni občni zbor. Novoizvoljeni odborniki. Na občnem zboru v četrtek 16. decembra 1926 so bili izvoljeni namesto izžrebanih sledeči odborniki: Predsednik Ivo Sancin; odborniki za ljubljansko oblast: Ivan Ažman, Lesce, Anton Globevnik, Bršlin, Lovro Petovar, Ivanjkovci. Odborniki za mariborsko oblast: Mihael Brenčič, Ptuj, Jakob Jan, Podhom, Mihael Hrastnik, Laško.

ZAPISNIK

seje glavnega odbora Kmetijske družbe dne 15. novembra 1926.
(Dalje.)

V strokovnem oziru je bilo v tej dobi dovolj posla. Vršila so se strokovna predavanja pri kmetijskih podružnicah v Cerknici, Logatcu, Selcah, Šmartnem pri Litiji, Vojniku, Kostivnici, Apačah, Mietsdortu in Št. Jurju v Slovenskih goricah.

Kmetijska družba je prevzela v zalogo in prodajo slovenske strokovne knjige, da s tem razširi med ljudstvom po

deželi kmetijsko literaturo. Od zadnje odborove seje se je razprodalo že 57 knjig od 125 komadov komisijske zaloge.

Kmetijska razstava na Ljubljanskem velesajmu od 4. do 13. septembra t. l., ki jo je organizirala Kmetijska družba, je lepo izpadla. Splošno se je izrazila želja, naj se taka prireditvev ponavlja vsako leto in po možnosti v večjem obsegu. Družba je ponovno zaprosila kmetijsko ministrstvo za podporo za to prireditvev, toda žal, vedno zaman.

Ob tej priliki se je sprožilo vprašanje, da bi naj družba ob **stošestdesetletnici svojega obstoja**, ki jo bomo praznovali prihodnje leto, priredila kmetijsko razstavo v velikem obsegu, da na ta način proslavi ta zgodovinski dogodek. V ta namen bi pač bilo začetni s predpripravami čimprej, kajti taka prireditvev zahteva obilo in smotrenega dela.

Družba je dobila na vknjižbo na svojo hišo v Mariboru posojilo 300.000 Din. Zaposila je tudi kmetijsko ministrstvo za brezobrestno posojilo 300.000 Din.

Pri razpravi o tajniškem poročilu so se od strani gg. odbornikov stavili razni predlogi, kakor priti do cenejšega kredita: naprositi je Narodno banko za posojilo enega milijona Din po 7% obresti, ki se jih dvigne po potrebi. Prošnjo bi bilo utemeljiti z gospodarsko krizo vsled slabe vinske letine. Iz državne razredne loterije je zaprositi za večje posojilo. Povabiti je vse tri Zadržne zveze, da posodijo potreben kapital po nizki obrestni meri. Družba naj se obrne na svoje člane za posojilo po primernih obrestih. Odbor je sklenil, da direktorij prouči te predloge in ukrene, kar se mu zdi primerno.

Na to se je tajniško poročilo odobrilo.

Blagovni promet. Tajnik je obravnaval blagovni promet. V zadnji dobi je dobava blaga postala bolj živahna, ker je bilo kriti jesenske potrebe. Družba je to jesen naročila in večinoma že razprodala skupno 50 vagonov Tomasove žlindre, 9 vagonov kalijeve soli, 3½ vagone apnenega dušika, 1½ vagona kajnita, 1 vagon kostne moke, 2 vagona mešanega umetnega gnojila; dalje 10 vagonov živinske soli, 1 vagon plugov, nekaj drugih strojev in 1 vagon mešanih krmil.

Promet bi bil še živahnejši, če bi ne bilo gospodarske krize. Podružnice naročujejo sicer blago, toda ga ne morejo redno plačevati, ker ne morejo od udov izterjati dolžnih znes-

kov. Zato ima družba pri podružnicah precej terjatev; pri-manjkuje ji pa kapitala za nabavo blaga.

Po nekaterih pojasnilih se je poročilo o blagovnem prometu odobrilo.

5. Namestitev kmetijskega strokovnjaka. Na podlagi razpisa mesta kmetijskega strokovnjaka se je podelila ta služba **Franju Kafolu**, referentu za sadjarstvo pri ljubljanski oblasti.

6. Sklicanje družbenega občnega zbora. Letošnji občni zbor Kmetijske družbe se je določil na četrtek, 16. decembra ob enajstih dopoldne v „Mestnem domu.“

(Konec prih.)

VABILA

z občnim zborom podružnic Kmetijske družbe za Slovenijo.

SPORED:

1. Točke 1.—6. po § 31. družbenih pravil.

2. Slučajnosti:

Opomba: Opozarjajo se načelnštva, da pravočasno (t. l. vsaj 10 dni pred izidom onega „Kmetovalca“, v katerem ima biti objavljena vršitev občnega zbora) pošljejo vabila in spored podružničnih občnih zborov Kmetijski družbi, kajti za veljavnost teh je merodajen izpremenjeni § 30., po katerem morajo biti občni zbori podružnice vsaj 14 dni poprej razglašeni v družbenem glasilu z natančno navedbo kraja, prostora in časa.

Koprivnik, v nedeljo, 2. januarja 1927. ob pol eni popoldne v hiši načelnika; — **Kostrivnica**, v nedeljo, 2. januarja 1927. zjutraj po sv. maši v občinski hiši; — **Kranjska gora**, v nedeljo, 2. januarja 1927. ob enajstih dopoldne pri Kravenju; — **Mošnje**, v nedeljo, 9. januarja 1927. ob treh popoldne v stari šoli; — **Šmarje pri Jelšah**, v nedeljo, 2. januarja 1927. ob treh popoldne v gostilni Habjan v Šmarju; — **Tomišelj**, v nedeljo, 2. januarja 1927. ob desetih dopoldne v šoli; — **Velika Loka**, v nedeljo, 2. januarja 1927. ob treh popoldne v hiši Alojzija Bukovca; — **Velike Poljane**, v nedeljo, 16. januarja 1927. ob desetih dopoldne v šoli; — **Sv. Ana v Slov. goricah**, na praznik, 6. januarja 1927. ob osmih zjutraj v „Društvenem domu“; — **Sv. Križ pri Litiji**, v nedeljo, 2. januarja 1927. ob pol eni popoldne pri načelniku Karlu Mikliču; — **Sv. Trojica v Halozah**, v nedeljo, 2. januarja 1927. ob devetih dopoldne v čitalnici pri Sv. Trojici.

Tržne cene v Ljubljani in v Mariboru.

Cene so navedene v dinarjih.

	Ljubljana	Maribor	Ljubljana	Maribor
Konji (prigon v Lj. 311, v M. —):				
1 par dobrih konj	2000 do 10000			
Volji in krave (prigon v Lj. 228, v M. — glav):				
1 kg žive teže I.	8.— do —	— do —		
1 „ „ II.	7.50 do —	— do —		
1 „ „ III.	6.50 do —	— do —		
1 „ „ krave, klobasarice	3.— do 4.—	— do —		
Teleta (prigon v Lj. 31, v M. 16 glav):				
1 kg žive teže	10.— do 11.50	— do —		
Prasiči (prigon v Lj. 146, v M. 248 glav):				
1 komad 6—8 tednov stari	250.—	125.— do 150.—		
1 „ 3—4 mesece „	—	250.— do 300.—		
1 „ 5—7 „ „	—	420.— do 450.—		
1 „ 8—10 „ „	—	525.— do 550.—		
1 „ enoletni	—	1000.— do 1200.—		
1 kg žive teže, debeli	—	9.50 do 10.—		
1 „ mrtve teže, debeli	—	15.— do 17.—		
Kože:				
1 komad konjske kože	—	75.— do 100.—		
1 kg goveje kože	—	11.— do 13.—		
1 „ telečje kože	—	15.— do 16.—		
1 „ prašičje kože	—	6.— do —		
1 „ gornjega usnja	—	75.— do 90.—		
1 „ podplavov	—	60 do 75		
Perutnina:				
1 komad, piščanec	15.— do 25.—	15.— do 35.—		
1 „ „ kokoš	25.— do 40.—	35.— do 45.—		
Mleko, maslo, jajca, sir:				
1 liter mleka	2.50 do 3.—	2.— do 3.—		
1 „ smetane	—	12.— do 14.—		
1 kv čainega masla	— do 55.—	50.— do 65.—		
1 „ surovega masla	45.— do —	36.— do 40.—		
1 „ bohinskega sira	38.— do 44.—	—		
1 „ sirčka	9.— do 10.—	4.— do 9.—		
1 jajce	1.50 do 1.75	1.75 do 2.—		
Žito in drugo:				
1 q pšenice	350.— do 370.—	300.— do 325.—		
1 „ rži	270.— do 290.—	200.— do 225.—		
1 „ lečmena	240.— do 260.—	200.— do 225.—		
1 „ ovsna	215.— do 250.—	225.— do 240.—		
1 „ prosa	30.— do —	250.— do 300.—		
1 „ koruze (nove, sušene)	220.— do 230.—	225.— do 250.—		
1 „ ajde	350.— do 380.—	250.— do 300.—		
1 „ fižola, ribničar	425.—	300.— do 4.00.—		
1 „ fižola, prepeličar	460.—	—		
1 „ krompirja	150.— do 175	150.— do 200.—		
Krma:				
1 q sladkega sena	100.— do —	75.— do 105.—		
1 „ kislega sena	75.—	—		
1 „ slame	— do 50.—	37.— do 50.—		
Kurivo:				
1 m ³ trdih drv	150.— do —	140.— do 160.—		
1 „ mehkih drv	75.— do —	105.— do 120.—		

KMETOVALEC.

**Glasilo Kmetijske družbe
za Slovenijo.**

Inserati se računajo po naslednjih cenah:

1/2 stran	Din 1200.—	1/8 strani	Din 200.—
1/3 strani	Din 600.—	1/16 strani	Din 150.—
1/4 strani	Din 400.—	1/32 strani	Din 100.—
1/8 strani	Din 300.—	1/64 strani	Din 50.—

Priloga listu stane Din 1200.—. — Mala naznanila do 20 besed stane Din 10.—, vsaka nadaljna beseda 50 para.

Kmetovalci — udje Kmetijske družbe!

Naročajte vse kmetijske potrebščine edino-le pri svoji strokovni organizaciji t. j. pri Kmetijski družbi za Slovenijo; edino-le ona Vam more dati vsa potrebna jamstva glede izvirnosti in dobre kakovosti umetnih gnojil, krmil, semen in strojev. Bodite previdni pri nakupovanju potrebščin, ne nasedite raznim „cenejšim“ ponudbam.

Kmetijska družba ima za svoje ude v zalogi naslednje kmetijske potrebščine.

Vse cene so popolnoma neobvezne.

Semena.

Siva semenska ajda: Družbi se je posrečilo dobiti nekaj lepe sive ajde, ki jo bo oddajala po Din 4.50 za kg. Ker je bila letos izredno slaba letina ajde, bo v prihodnjem letu močno povpraševanje po semenskem blagu. Zato priporočamo udom, da si jo že sedaj nabavi.

Umetna gnojila za jesensko gnojenje.

Cene veljajo za nadrobne pošiljatve. Pri vagonkih naročilih naj se podružnice obrnejo preje pismo na družbo, ki jim bo napravila po možnosti ugodnejše cene.

Apneni dušik z 16 do 17% dušikom po Din 300.— za sto kg v vrečah po 100 kg, v pločevinastih posodah po Din 310 za sto kg. Za 1 ha 200 do 300 kg.

Kaljeva sol, 42% po Din 160.— za 100 kg, vreče po 50 kg stanejo 85.— Din z vrečo vred. Za 1 ha 200—300 kg.

Kajnit po 95.— Din za 100 kg.

Mavec (gips) za gnojenje. Cena po 40 Din za 100 kg z vrečami vred.

Mešano umetno gnojilo K. A. S. za polje, travnike in vinograde, ki vsebuje kalij, dušik in superfosfat v primerni sestavi po Din 170.— 100 kg. Vreče in dovoz na kolodvor se priračuna po lastnih stroških 11 Din 50 par za 100 kg. Za 1 ha 300 kg.

Rožena moka, izborna dušičnato gnojilo po Din 350.— za 100 kg. Vreče po 100 kg. Za 1 ha 200 do 300 kg.

Rudninski superfosfat 16—18% po Din 92.— za 100 kg, v vrečah po 100 kg, za 1 ha 500 kg. Pri celih vagonih po 90.— Din 100 kg franco na vsako postajo v Sloveniji.

Razklejana kostna moka, 26% fosforove kisline, 2 1/2% dušika po Din 110.— za 100 kg. Vreče po 100 kg. Za 1 ha 250 do 300 kg.

Surova kostna moka z 4% dušika in 16% skupne fosforove kisline po Din 110.— za 100 kg. Vreče po 80 kg. Za 1 ha 200—400 kg.

Thomasova žlindra. Cene za 100 kg pri odjemu pol ali cellega vagona franco kolodvor Ljubljana ali Maribor jamčeno 17% Din 135, 18% Din 142, 19% Din 149. Za na drobno oddajo v Ljubljani in Mariboru stane vreča 100 kg: 17% Din 140, 18% Din 147, 19% Din 154.

Krmila:

„Elicema“ — sredstvo proti metuljavosti pri goveji živini, ovcah, konjih in prašičih. 1 kg stane 30 Din.

Laneno tropine z 38/40% beljakovin in maščabo po Din 3.50 za 1 kg v vrečah po 50 kg.

Poklajno apno v izvernih vrečah, težkih 50 kilogramov po Din 4.25 za kilogram, na drobno Din 5 za kg, najmanj 5 kg.

Ribja moka v originalni vreči 100 kg po Din 9.50 za kg na drobno Din 10.— za kg, najmanj 5 kg.

Živalska sol po Din 2.25 za 100 kg Ljubljana, z vrečami (po 50 kg) vred.

Vinogradniške in vrtno potrebščine:

Arborin, sredstvo zoper drevesne škodljivce, v steklenicah po 1 in pol kg po Din 20, v ročkah po 3 1/2 kg Din 50.—.

Ebuloskope Vidal-Maligand po 500 Din za kompl. aparat. Eponit, vinski, po Din 50 za kg.

Enokarbon (Oenocarbon), prepar. ogljen prah za čiščenje vina po Din 50.— za 1 kg.

Fenoltaleinov papir po 11.— Din za dozo.

Flora škropilnice, dvoliterske, za cvetice, po Din 370.—.

Gnojne vile s 4 roglji po 15.— Din za komad.

Grozdni mlin, trvdke M. Kozinc, Sevnica, po Din 850.—.

Grozdni mlin trvdke Weiss, 65 kg teže po 1580.— Din.

Grozdni rebljač „Ideal“ štev. 8, prenosljiv po 2550.— Din.

Grozdni rebljač trvdke Weiss po 5450.— Din.

Gumijeve plošče po 5 Din komad.

Gumijeve cevi za škropilnice po 12.— Din meter.

Gumijeve kroglice po 50 par komad.

Hora patrone po 12.— Din komad.

„Jullien“ za čiščenje vina, za belo in za rdeče 1/4 kg Din 30, 1/2 kg Din 50, 1 kg Din 100.

Karbokrimp, nizozemski fabrikat, sredstvo zoper drevesne škodljivce, v ročkah po 3 1/2 kg po Din 45.—.

Modra galica iamčeno 98/99% po Din 7.50 za 1 kg.

Moštne mere (vage) za v žep, mali format po Din 95.— večji format s termometrom po Din 140.—.

Natrijev bisulfit v tabletah po 180 Din za 1 kg.
Petrofenol, sredstvo zoper krvavo uš po Din 12.50 za kg v posodi kupca.

Ročni žveplalniki po Din 65.— komad.
Sadni mlin tvrdke Weiss po 4250.— Din.
Sadna in vinska stiskalnica z dvema košama Din 2.500.—
„Srgo“ aparati iz Mannesmanove cevi za zatiranje poljskih miši po Din 200, patroni po Din 7 za komad.

Sulikal (koloidalno žveplo) proti oidiju v zavitkih po pol kg 65 Din, po 1 kg 120 Din orig. zavitek.

Stiskalnica za grozdje in sadje EPD po Din 3400.—
Škarje za trte št. 37a ali št. 45 po Din 26.—; št. 16 po Din 20.— za komad.

Škropilnice razpršilke za cvetlice od td. Kunde, od 11.— do 205.— Din.

Škropilnice, orig. Vermorel, trtne nahrbtnne Torpille No. 1 po Din 620.—, Oranges po Din 590.—.

Škropilnica franc. znamke „Automatique“ Din 680.—
Trtne škropilnice, bakrene, sistema Vermorel po Din 500, sistema Jessernik po Din 500, sistema Kmetijska družba po Din 450.— za komad.

Uspulun — najuspešnejše, že dobro znano sredstvo za razkuženje vseh vrst semenja — je zopet na zalogi. Uspulun je barvast praš, ki se v vodi hitro raztopi in se dobiva pri Kmetijski družbi v škatlicah po 100 gr Din 22.—, 500 gr Din 92.—, 1 kg Din 170.—.

Vinalkometer za določanje alkohola od tvrdke Theopeltz po Din 120. **Vinometri „Weinlaube“** od tvrdke Weiss po Din 60.—.

Žveplo v rinčicah za žveplanje sodov po 15 Din za 1 kg.

Žveplo dvojno ventilirano 85/95% Chancel po Din 4.— za 1 kg, z 3% galico po Din 4.25 za 1 kg.

Žveplene trakove na azbestu po Din 16 za kg.

Žveplalniki za sode po Din 60.— za komad.

Žveplalnike, ročne po 65 Din za 1 komad.

Žveplalniki nahrbtnni, št. 1 Din 450.—, št. 3 Din 500.—.

Vrtnarsko orodje orig. tvrdke S. Kunde & sin:

Cepilni noži za okulacijo in kopolacijo (glej spis v „Kmetovalcu“ št. 3) po Din 38.50, Din 58.75, Din 44.75, Din 36.25, Din 60.25, Din 84.—; vrtni noži po Din 57.25, Din 67.75; vrtno in trtne škarje po Din 52.—, 76.—, 117.—, 146.—, 190.—.

Žage za drevesa od td. Kunde, od 30.— do 124.— Din.

Razne kmetijske potrebščine:

Brzoparilnike „Alfa“ original B po 120 l po 1900.— Din.

Grablje železne, 10 zobne po Din 9.—; 12 zobne po Din 11.—; 16 zobne po Din 15.— za komad.

Gumijevi seski po Din 20 in 30 komad.

Higosan, sredstvo proti snežni plesni rži, progavosti ječmena v zaklopnih po 200 gr po 40 Din.

Kultivatorje (ročne) po 18, 20 in 25 Din komad

Mlečne cevi št. 3562 po Din 6.—; št. 3561 po Din 7.—.

Orodje vrtnarskega društva: male plošnate škropilnice po 10 l po 90 Din, klini za vrstico po 3.— Din, lopate za štlhanje po 23 Din komad.

Pasti za voluharje po 10 Din komad.

Porzol preiskušeno suho sredstvo za prašenje semenja proti snetjavosti v zav. po 200 gr Din 10.—.

Peresa k vrtnim škarjem po 1 Din komad.

Posnemalnik „Titan“ za 150 l po Din 2500.—.

„Baltic“ posnemalnik za 35 l Din 620. M:O za 60 l Din 1260, za 100 l K:1 po 1700 Din, za 130 l K:1 za kmetije 4—7 krav Din 1900 ali isti stroj s podstavkom Din 2950.

Požiralnikove cevi za teleta 160, za goved 350 Din.

„Ptičji strah“. Vsebuje 20 strelav, stane Din 20.—.

Reporezni stroj E. W. A. po Din 700.—.

Robkalni stroji za koruzo EMR po Din 950.—.

Ročno sejalico po Din 210.— komad

Sirišče „Kastel“ se dobi v pločevinastih puščicah po 25 gr po Din 10, 50 gr po Din 20, 100 gr po Din 40, 250 gr po Din 110, 500 gr po Din 180.

Sesalke za gnojilco (gnojne pumpe) 360 cm po 970.— Din. 20 cm po 1025.— Din, 290/420 po 1120.— Din.

Slamoreznice 10 col. reg., komad Din 1050.

Slamoreznica, velika F. V. S. 12, po Din 2190.—.

Telečji napajalniki po Din 100.—.

Tobačni izvleček v sodih po približno 100 kg po 10 Din kilogram nadrobno v pločevinastih kantah po 4 in pol kg vsebine po 70 Din in v steklenicah po dva kg po 30.— Din z ambalažo vred. Po pošti se razpošiljajo le pločevinaste kante.

Trijerji (orig. Heidovi) po 3600 Din

Trokarji za goved po Din 100, za teleta in ovce po Din 70.

Žitni čistilniki z 10 sitami po Din 1600.—.

Poljedelski stroji.

Universalni plugi. D8 MN po Din 1250, D7 MN po Din 1180, D6 MN po Din 1000, EFB5 po Din 920, D5 MNR po Din 780.

Kompl. plugi z sedemdelnimi izruvači za krompir po Din 1250.

Plužni lemeži: 7 M24 po Din 52.—, 6 R24 po Din 48.—.

Obračalni plug UW5 po Din 1040. **Podzemeljski plug** po Din 400.

Plužni trupi (glave) URB4 z rez. nožem po Din 175.

Okopalniki: H4 po Din 315; XXV SACK (kopačice) po Din 440.—; „Planet“ št. 8 Din 750; „Planet“ št. 18 Din 220.

Ospalniki: z enim prednjim kolesom po Din 850; kompletni po Din 780; HSE po Din 310; HZL po Din 700, manjši po Din 350; M za 7" plug (Sack) po Din 390.

Njivska brana: Z3 po Din 700; SE2 po Din 700.

Travniška brana A3 po Din 700.—, A4 po Din 710.—

Travniške brane z zvezdnimi členki SA po Din 800.—, SB po Din 900.—.

Travniški skarifikator „Darius“ 14 po Din 2160.

Sejalni stroj „Isaria“ širok 1.25, vrst 11, Din 5000.

Kultivator FZBVR SACK z sedmimi noži po Din 1780, z devetimi (peresnimi) noži po Din 1980.

Izruvač za krompir SACK z sedmimi deli Din 420.—.

Od leta 1897

rabim pri moji razsežni živinoreji „Thürpil“ proti driski telet in prasičev vedno z dobrim uspehom. Važno je, da se ima „Thürpil“ vedno v zalogi, da je pri porodu takoj pri roki. „Thürpil“ zamorem vsem živinorejcem le priporočati. „Thürpil“ se dobiva v lekarnah in pri živinozdravnikih. — Če ga ni v zalogi ga naročite iz tovarne: Cl. Lageman, Chemische Fabrik, Aachen (Nemčija). — **V zalogi pri**: „Lykos“, Mr. K. Vouk, Zagreb, Jurjevska ul. 8.

Držite se stare navade

in uporabljajte še nadalje davno preizkušeni

Pravi Franckov kavni pridatek.

Ta pocenjuje kavo, jo krepča in ji daje dober okus.

Tudi k žitu spada neobhodno Pravi Franck.

Ljudska posojilnica

registrovana zadruga z neomejene zavezo

v Ljubljani

10

obrestuje hranilne vloge po najugodnejši obrestni meri, vezane vloge po dogovoru brez vsakega odbitka. Svoje prostore ima tik za frančiškansko cerkvi v lastni palači, zidani še pred vojno iz lastnih sredstev. Poleg jamstva, ki ga nudi lastna palača, veleposestvo in drugo lastno premoženje, jamčijo pri Ljudski posojilnici kot zadrugi z neomejenim jamstvom, za vloge vsi člani s svojim premoženjem, ki presega večkratno vrednost vseh vlog.

Hranilne vloge znašajo nad 100 milijonov Din.

Ne kupujte cepljene trte

predno ne zahtevate brezplačnega cenika trtnice

Lozni rasadnik „MITINAC“

Smederevo, Srbija.

Najuspešnejše sredstvo za rejo domače živine je brezdvomno

„MASTIN“

ki pospešuje rast, odebelitev in omastitev domače, posebno **klavne živine**. Jasen dokaz neprecenljive vrednosti „MASTINA“ so brezštevilna zahvalna pisma.

Cena: 5 škat. 46 Din, 10 škat. 80 Din.

Lekarna TRNOCZY

Ljubljana, Mesni trg 4

(Zraven Rotovža.)

Izšla je

Blasnikova

VELIKA PRATIKA

za navadno leto 1927,

ki ima 365 dni.

„VELIKA PRATIKA“ je najstarejši slovenski kmetijski koledar, koji je bil že od naših pradedov najbolj vpoštevan in je še danes najbolj obrajtan.

Letošnja obširna izdaja se odlikuje po bogati vsebini in slikah. Opozarjamo na davčne spise, koje mora vsak čitati, da bo vedel, kaj smo plačevali nekdanj, kaj in koliko mora plačevati danes zlasti Slovenija.

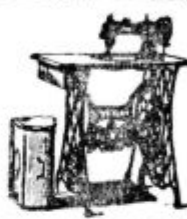
Dobi se v vseh trgovinah po Sloveniji in stane 5 D. Kjer bi jo ne bilo dobiti, naj se naroči po dopisnici pri

J. Blasnika naslednikih
tiskarna in litografični zavod
LJUBLJANA, BREG ŠTEV. 12

Radi velikega navala odjemalcev, moram lokal povečati. Da pridobim večji prostor, priredim

razprodajo radi prezidave po znatno zn žanih cenah!

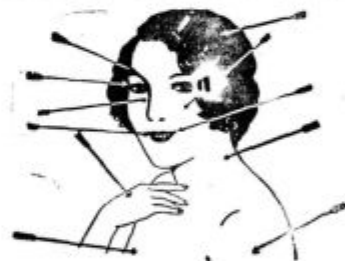
FRANC KOLLERITSCH APAČE.

I. JAX & SIN
Ljubljana,
Gospodsvetska c. 2
priporoča bogato zalogo. Pisalni stroji Adler in Urania, šivalni stroji za rodbino in obrt.

Vozna kolesa Styria Dürkoop, Orožno kolo (Waffenrad). Ceniki zastojni in franko.

Moja žena in jaz

smo istega mnenja in tudi Vi boste strmeli, videči kako postaja Vaše lice mladeniško sveže, Vaša koža gibčna in baržunasto mehka. Isto tako Vas lasje s svojim izgledom vedno bolj veselo, če boste Vi kakor tudi mi rabili dnevno: Fellerjeva mila zdravja in lepote z marko „Elsa“ najplemenitejše kakovosti. Vsebujejo medicinsko preizkušene dobro delujoče sestavine, ki se vpijejo v kožo in jo oplemenjujejo. Poizkusite enkrat:

ELSA - LILJNO MLEČNO MILO
ELSA - RUMENJAKOVO MILO
ELSA - GLICERINSKO MILO
ELSA - BORAKSOVO MILO
ELSA - KATRANSKO MILO
ELSA - MILO ZA BRITJE

in nikoli več ne boste hoteli uporabljati drugega mila. Za poizkus 5 kosov Elsa - mila že z zavojnico in poštino vred 52- Din.

Fellerjeva kavkaška pomada za obraz in zašito kože „Elsa“ Vam ohrani mladost in lepoto, gladi gube na koži in jo dela gibčno in baržunasto mehko. Strmeli boste kako hitro Vam ginejo pege, mozoljci, sojedci, razpokana in rdeča mesta.

Fellerjeva močna „Elsa“ pomada za rast las zabranjuje izpadanje las, prerano osivlost, odstranjuje prhlaj, dela hričke lase mehke in gibčne ter pospešuje rast las. Za poizkus 2 lončica ene ali po 1 lonček od obeh pomad z zavojnico in poštino vred Din 38-.

Te cene se razumejo le če se pošlje denar naprej, ker se proti povzetju poština zvi-a za 10- Din.

Naročila nasloviti razločno takole:

EUGEN V. FELLER, lekarna v Stubici
Donji, Elzatr trg št. 333, Hrvatska.

Enrilo

Splošno priljubljen

kavni nadomestek

okusen i cenen.

Dobiva se v vseh

dobro asortiranih

kolonijalnih trgovinah.

Mala naznanila.

Le proti predplačilu, do 20 besed stane Din 10.—, vsaka nadaljna beseda po 50 para.

Vsakega 10. in 25. v mesecu se zaključijo sprejemanje oglasov za prihodnje število.

Upravništvo ne prevzame posredovanja.

„Ju lienovo“ čistilo

za hitro in uspešno čiščenje vina. Vporablja se to sredstvo vsako in ob vsaki potrebi, ker k. lino ali nečisto vino nima prave cene ter ga vsakdo za vrzel Vporaba je enostavna. Preprodajalci zahtevajo 30-centno omaddo Glavna zaloga. Drogerija „SANTAS“, Celje in Ljubljana. 248

Motna vina čistiti

in trpka, ter preklisla omiliti je zelo enostavno! Na zalogi imamo specialno francosko železo „Lainé“ tvrdke Clerment & Quigaard, Paris. Vsaki pošiljki pridenemo točno navodilo. Zahtevajte cenę! Glavna zaloga: Drogerija „Santas“ Celje in Ljubljana. 249

Kmetovalci!

Vsled dežja in poplave bo nastopila letos smrdljiva snetjavost pri pšenici v veliki meri.

Proti nastopu snetjavosti za more Vas

sigurno zaščititi edino

„Porzol“

suho sredstvo za prašenje pšenice,

katero pospešuje kaljivost semen, ter zasigura večji in boljši pridelek. „Porzol“ je preizkušeno sredstvo! Uporaba zelo enostavna! Cena Porzola: 1 zavitek 200 gramov Din 10.—, 1 zavitek 1 kg Din 44.—. Za 100 kg pšenice zadostuje 200 gramov „Porzola“. Zahtevajte „Porzol“, dobiva se povsod. Trgovci, ki želijo imeti „Porzol“ naprodaj dobijo popust.

Vsa navodila daje brezplačno tvornica:

„KAŠTEL“ D. D.

Zagrebačka poslovница

ZAGREB, Poštni predal 104.

Uradni prostori:

Nikoličeva ulica št. 8/I. nadstr.

Vinogradniški oskrbnik

starejši, z malo družino, popolnoma izvežban v vinogradništvu, sadlarstvu, vrtnarstvu in poljedelstvu išče stalno službo! Dopisi pod „Ekonom-Gor. Radgona“ na upravo „Kmetovalca“ pod šte. 379.

Upravnik.

Upokojen učitelj z večletno prakso o vinogradništvu, kletarstvu ter sadlarstvu išče primerne službe. Oglase sprejema uprava „Kmetovalca“, pod: Upravnik šte. 381.

Stare kovine

baker, svinec, kositer, medenino, aluminij, cinkovo pločevino, akumulatorske plošče etc., kupuje in plača najbolje: Yerc, komercialna družba Ljubljana, Kongresni trg 9. 387

Čreva

vsakovrstna po najugodnejši ceni, kakor vsako leto vedno v zalogi. Kupim tudi

surovi in stopljeni loj

in ga plačam po najvišji dnevni ceni. Jos. Bergman, Ljubljana, Poljska cesta 88. 320

Semenski fižol

vrsto „mandolon“, prvovrsten, na roko zbran proda ali zamenja za enako ali tudi druge vrste, dokler zaloga traja Fran Pogačnik, Ljubljana, Dunajska cesta 36. 390

Mešane ženske lase

kupuje M. Pleterski, Cerklje ob Krki. 391

Viničarja

samskega ali oženjenega brez otrok, kateri se dobro razume na vsa vinogradniška dela (stanovanje, hrana in plača glasom pogodbe) se sprejme v službo 1. februarja 1927. Ponudbe z navedbo plače naj se takoj pošljejo na: Jovan Čučuga, v Bjelovaru-Severin. 392

Plemenski merjaški in svinjice

gorenjskega črnapasatega plemena z dolgimi višecimi uhlji in dolgega života, priznano dobra sorta za špeh in meso, odporne narave, se dobe v radovljiškem okraju. Naročene živali se odbere v svinorejskih središčih od najboljših svinj, oplemenitih od odbranih mriascsev in odpošlje v starosti 8—10 tednov. Interesentom, posebno kmetijskim organizacijam se priporoča, da naroče merjaške skupno in čimpreje, da se jim spomladence pravočasno rezervira. Pojasnila daje: Tajništvo okrajnih žvinoorejskih odborov v Radovljici. 393

Na prodaj je:

ena nova reporeznica, ena nova gnojnična pumpa, en železen gepelj malo rabljen in en nov lesen gepelj z 20 m dolgo pocinkano vrlo. Ogleda se lahko vsak dan na graščini Komenda pri Kamniku. 394

Sadno drevje in trte

ima naprodaj kmetijska šola na Grmu, pošta Novo mesto. (Cena in vrsta se izve pri ravateljstvu). 396

Lepe cepljene trte

oddala kmetijska podružnica Novo mesto. Cene in vrste se izvejo istotam. 395

Službo služitelja

vinarske, ozir. kmetijske stroke odda državna kmetijska šola na Grmu, Novo mesto. Glej razpis v 110. številki „Uradnega Lista“. 397

Vsem vinogradnikom

kateri potrebujejo na suho ameriško cepljene trte in sicer: veliki rizling, silvanec, beli in modri burgundec, rudeči in dišeči traminec, črnina več vrst, debele Pošip, bela in rudeča Ranfol, bela in rudeča žlahtnina (Gutedi), cepljena Izabela za nizke lege, za brajde verande, cepljena na Riparia Portalis veliko listnato, Götthe br. 9. Korenjski enoletniki, istih podlag. — Trte bodo dobro zarašene in dobro sortirane za prvi razred, glede podlage in sorte vsem v zadovoljnostu postreženo. Naročila sprejema ustmeno in pismeno Franjo Žiher, veletržnica v Samušani 37, p. Sv. Marjeta pri Moškanjih. 398

Ovni,

i. s. eden dve leti star in dva po eno leto stara, čiste jezerske pasme ima na prodaj graščina Hmeljski pri Novemestu. 386

Zoper prehlajenja in kašelj pri konjih

Pri vseh pojavih prehlajenja pri konjih, to je: mrlzici, izcejanju žlema in gnojia iz nosnic, otežkočenem dihanju, izgubi teka, prenzaglem spotenju in kašlju, učinkovito zanesljivo: Sadnikarjev protikataraličen prah za konje. Škadja z natančnim navodilom 20 Din. Izdeluje in razpošilja samo:

Lekarna HOČEVAR Vrhnika.

Brinje, slive, fige

za žganjekuho oddajo po nizkih cenah tvrdka Ivan Jelačin, Ljubljana, Emonska cesta 2. Zahtevajte ponudbo! 372

Deteljno seme

kupujemo po najvišji ceni. Sever & Komp., Ljubljana, Gosposvetska cesta št. 5 (poleg Figovca) ali pa Wolfova ulica št. 12. 368

Vinske trte,

zeleno-cepljene, dvoletne, najbolj priporočljivih sort, garantirano zdrave, močno okoreniene prodaja iz lastne trtnice po zmernih cenah: Janko Šarič, vinogradsko-sadlarski stročnjak, Petrovaradin (Srem), Ceniški v hrvaškem in nemškem jeziku brezplačno! 399

Pristno vino

86 hl letnika 1925 in 30 hl novine izborne kakovosti (rizling, silvanec in burgundec) ima naprodaj: Zupni urad Križovljan, pošta Vinica pri Varaždinu. Kdor reflektira na dobro vino, naj se obrne na korenji naslov. 400

Oskrbnik se išče

za veleposestvo blizu Maribora, ki je pošten in vreden, strokovno izvežban v vinogradstvu, hmeljarstvu in živinoreji, ter več slovenskega in nemškega jezika. Vstop najkasneje do 1. marca 1927. Izčrpne ponudbe z natančnim podatkom doseadnjega službovanja od ponudnikov, ki ustrezajo pogojno vsem zahtevam so nasloviti na: Franc Hutter, Ptuj. 383

Cepljene trte,

na ameriških podlagah pod vsako konkurenčno ceno nudi trtnica Franc Zelenko, trtničar, Rucmanci — Sv. Tomaž pri Ormožu, Slovenija. 388

Cepljene trte,

veliki rizling göthe 9, silvanec riparija portajls, muškati silvanec göthe, beli burgundec göthe, korenjske ameriške podlage nudi in prodaja Friderik Petek, Cvetkovci 36, pošta Velika Nedelja. 401

Lepa krava - simodolka

zelo velika, prav dobra mlekarica, je z drugim teletom (teletičico) na prodaj pri Franc Vrtačnik-u. Vič 44. 402

Italijanske jerebičarke

19 komadov (2 petelina) poldrugetne, skupaj za 450 Din, na prodaj! Upravitelj Klimek v Gornji Lendavi (Prekmurje). 403

Mlinar in njegova hči.

Ljudska igra. Spisal Ernst Raupach. Za slovenske ljudske odre priredil Adolf Robida. Ljudski oder. VII. zvezek. V Ljubljani 1926. Založila Jugoslovanska knjigarna. Cena Din 18.— za izvod, ko je bil namen odra še plemenit in poučen. Stara je 100 let in vendar jo še dandanes povsod igrajo. Zlasti na Vseh svetih dan, ko obhajamo spomin na naše rajnike, zaživi še dandanes tudi po večjih gledališčih stari Raupach s Konradom in njegovim piščalko. Pri nas Slovincih je že par let v knjižničarstvu popolnoma pošla in zato bodo odri segli po tej stari znanki. Igra ima naravno risane značaje, zanimivo in neprislileno razvijajoče se dejanje in živahen, naraven dialog. Igra ima 4 ženske in 5 moških vlog. Prevod je popolnoma nov in popolen. Sedaj imajo lično knjigo na razpolago, ki jim za malo denarja nudi vzgojno, pošteno in priljubljeno igro za kulturno delo med narodom.